

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Češko državno pravo in zedinjena Slovenija.

(Časopisu „Politik“ v odgovor.)

II.

Ko je „odlični slovenski državni poslanec“ ova-dil nas v „Politiki“ za nevarne narodne avtonomiste, začel nam je oblastno — kakor je pri njem na-vada — dajati lekcije o avtonomiji kraljestev in dežel. Ta avtonomija zdi se mu nedotakljiva, češ, da je utemeljena v zgodovinskem razvoju naše dr-žave in odločno se obrača proti tistim „političnim fantantom“, ki nečejo umeti, da se zedinjena Slo-venija da doseči le na podlagi deželne avtonomije. Sploh se mu zdi misel o zedinjeni Sloveniji za sedaj silno neoportunska. Zahteva naša po zjedi-njeni Sloveniji škodovala bi po njegovi trditvi če-škimi zahtevam, ker bi pospeševala agitacijo za raz-trganje staroslavne češkega kraljestva in podpi-rala bi irredentistične težnje na Tridentinskem.

Odkrito rečeno, ne čudimo se prav nič, da tako govori mož, ki je o raznih prilikah dokazal, da politična ladija njegova plava prav veselo po va-lovih vladnih nazorov; čudimo pa se, da se drzne pri tem obnašati se kot najboljši prijatelj češkega naroda in da ima poleg tega polna usta slovenskega rodoljubja.

Čehi sami mu gotovo ne morejo biti hvaležni, da tako toplo zagovarja avtonomijo obstoječih kra-ljestev in dežel. Ko bi to imel zares biti program vse združene desnice v državnem zboru, tedaj bi se ne mogle uresničiti zahteve in težnje češkega na-roda. Te zahteve in težnje pa so uzpostava če-škega kraljestva v širjem pomenu besede. To je, kolikor je nam znano, postulat vseh čeških strank. K češkemu kraljestvu pa spadata poleg sedanje kra-ljevine Češke, tudi Morava in Šlezija. Proglasiti avtonomijo dežel za neoborivo in postaviti si za na-logo povečanje te avtonomije, značilo bi za Čeha toliko, ko odreči se Moravske in Šlezije ter izročiti Slo-vane v Šleziji večnej nadvladi Nemcev, na Morav-skem pa priznati sedanje nenaravno stanje, vsled katerega vlada manjina nad večino. Češki program je in mora biti mnogo širji od programa, kateri bi slovenski državni poslanec rad usilil vsaj deželno-zborske desnici. Mi smo prepričani, da imajo Čehi

svobodomiselnji in konservativni — svoj cilj vedno jasno pred očmi in da ni potreba še le sestavljati jim programa. Radi pa verjamemo slovenskemu dr-žavnemu poslancu, da so nekatere frakcije državno-zborske večine brez jasnega programa in da mej te frakcije tudi spada slovenska delegacija.

Ako se sedaj ozremo, kako se avtonomija dežel da strinjati z našim narodnim prizadevanjem, videli bomo takoj — in to je jasno vsacemu, kdor se količkaj briga za javne naše zadeve — da je ravno ta avtonomija uzrok, da se naš razvoj in na-predek tako nenaravno zavira. Razen Kranjske na-hajamo se povsod v manjšini in kako brezozirno znajo nemške in laške večine ravnati z manjinami, o tem bi nam mogli peti žalostne pesni naši bratje na Štajerskem in Koroškem, v Trstu in v Istri. Razširite deželne avtonomije in videli boste, kakoš-nemu še večjemu pritisku boste izročili Slovence v imenovanih deželah.

Mi Slovenci so torej z ozirom na politično svojo razkosanost nikakor ne moremo in ne smemo ogrevati za razširjenje deželne avtonomije in naj nas slovenski državnozbornski „diplomat“ še s tako katedersko zgovornostjo poučuje, da treba ohraniti in razvijati zgodovinske individualitete kraljestev in dežel. Mi se moramo nasprotno postaviti na ono stališče, katero nam odkazuje ustava. To stališče je: naravno naše pravo. Kakor ima vsak po-sameznik naravno pravico do življenja in razvoja, tako je ima tudi vsak narod. Napredujoča prosveta ovrgla in podrla je srednjeveško načelo, da ima močnejši pravico uničevati slabejšega in zakonodav-stvo naše dalo je temu jasnega izraza. Ako je za-konodavstvo to izreklo, tedaj ima država tudi dolž-nost jemati nas v zaščito povsod, kjer bi se nam to naravno pravo kratiti utegnulo. In to se vsekakor godi v deželah, v katerih smo potisnjeni v manjino. Ne tedaj razširjenje deželne avtonomije, ampak ome-jenje njeno je v našem interesu in sicer omejenje v vseh onih ozirih, ki se tičejo narodnostnega raz-voja.

Naj nas tu ne plaši misel na Kranjsko. Slo-venci na Kranjskem smo le del vsega naroda in del mora se vedno podrežati celoti. Sicer pa tudi pri nas — kakor nas uče izkušnje — ni izključena mogočnost, da pridemo v deželnem zboru v manjino.

Mi Slovenci moramo torej pred vsem hrepe-neti po takih zakonih in naredbah, katere bodo va-rovale narodnost našo nadvlade deželnoupravnih ve-čin in to mora pred vsem biti program naše držav-nozborske delegacije. V tem, ko se Čehi boré za naravno svoje pravo, katero imajo tudi zgodovinski kodifikovano, boriti se je nam za isto pravo prosto na podlagi tega prava samega in na podlagi ugodnih nam določeb državne ustave. Tega pa dosegli nikakor ne bomo, ako se bomo borili za povečanje deželne avtonomije, kajti s tem bomo brusili meč, ki je namenjen, da seka ud za udom od telesa našega naroda.

To pa je ravno, kar nas skrbi z ozirom na članke slovenskega državnega poslanca v „Poli-tiki“. Iz teh člankov razvidimo namreč, da utegne pisatelj in da utegnejo ž njim vred vsi ostali slo-venski državnozbornski poslanci glasovati zato, da se glede šolstva razširi kompetenca dežel. Storite to, in uničili ste narodno slovensko šolstvo po vseh de-želah razen Kranjske in — morebiti — Goriške. In kaj bode sledilo iz tega, ni treba tu naglašati, kajti jasno je gotovo vsacemu. Mi nismo nikakor proti cerkvenemu sonadzorstvu v šoli; nismo pa — dasiravno poznamo in priznavamo narodno gorečnost slovenskega duhovništva — tudi mnenja, da bi to sonadzorstvo že samo na sebi paralizovalo nevarnost, katere bi iz razširjene kompetencije dežel izvirala za našo narodnost. Preživo nam je še v spominu nadzorstvo duhovnika Savaschnigga in nekaterih drugih mož duhovskega stanu, ki so bili najstraš-nejši germanizatorji. In deželni šolski sveti štajer-ski, koroški, Tržaški in isterski gotovo za cerkveno sonadzorstvo ne bodo izbirali narodno gorečih du-hovnikov!

Priznavamo, da je v tem oziru stališče naših poslancev dokaj težavno, kajti Čehi — zanašajoč se, da si prej ali slej vendar pribore samostalnost če-škega kraljestva in da bodo potem urejevali si šol-stvo, kakor se jim bode zdelo najboljše prav — gla-sovali bodo skoro gotovo za razširjenje kompetencije dežel glede šolstva. Isto tako tudi Poljaki, ker računijo na to, da si bodo vedno ohranili večino v deželnem zboru in deželnem šolskem svetu. Iz tega pa ven-der še ne sledi, da bi se stvar po vsej državi imela urediti jednako. V državi, kjer živi toliko narod-

LISTEK

Nedeljsko pismo.

Nahajamo se sedaj v oni znameniti dobi, ki jo narod nazivlje „Mej mašami“, dobi mej „Veliko in malo Gospojnico“, mej „Veliko in malo Nedeljo“ ali kakor se po Gorenjskem nekako bolj prozajično čuje: Mej „Velikim in Malim Šmarnom“.

Doba ta je v marsičem pomenljiva. Mej mašami je najboljša paša za čebele, takozvana „ajdova ber“, mej mašami presušajo se mašne obleke in cvetejo zakladi. Kdor je toli srečen, da na zeleno luč, plapoločo nad zakladom, vrže blagoslovljen molek, svobodno mu je dvigniti zaklad.

Rastljin, nabrane mej mašami, imajo najboljšo zdravilno moč in imenitna je zelo mejmašna žaba, katere posušena koža ima poseben upliv. Pred di-mom njenim beži božjast in „modron“ in celo krdelo družih boleznij.

Rečena doba ima tudi za kače svoj pomen. Na „Veliko ali na Malo Gospojnico“ ni smeti tresti dreves, kajti često se dogodi, da mesto sočne slive pade na tresalca debelotrebušna kača, kakor se je

godilo onemu ribiču v Izici, ki je na „Velikega šmarna dan“ šel rake lovit in segel v ratjo luknjo, a namesto raka človeško roko vun potegnil.

Mej mašami so posebno nevarni gadje. Gadji pik v tem času je opasen, kajti mej mašami pikajo samo stari gadje, ki so se nabrali že veliko in hu-dega strupa. Meni se je sicer zdelo, da je gad vedno le gad, a včeraj sem se spokoril in dobil baš nasprotno mnenje. Dobil sem namreč v roke „Deutsche Wacht“ in čital njena izvestja o slav-nosti „Slovenskega pevskega društva“ v Celji.

Ne bil bi mislil, da je kaj takega v presvet-ljenem 19. stoletju še možno. A žal, preprital sem se črno na belo. Nemčurji Celjski, ki imajo polna usta nemške omike in galantnosti, izbljuvali so tem povodom vso svojo prirojeno in še vzgojeno surovost. Naše dame nazivali so kar povprek „eine Frau-zimmer“ in se sploh posluževali izrazov, ki so navadni le v pustinjah ob ravniku.

Doslej bil je običaj mej omikanci vseh na-rodov, bila je nekaka mejnarodna konvencija, da se je krasnemu spolu nasproti postopalo najuljudneje, galantno, a Celjski nemčurji so v tem izjema, oni prekosili so celo nekdanje Irokeze. Jaz poudar-

jam namenoma besedo nekdanje, kajti sedanji prebivalci ameriški, bili so Irokezi ali katerikoli od kulture na pol obližani divjaki, umejo dobro, kako se je obnašati ženskemu spolu nasproti. Celjani morajo se temu stoprav učiti. Tužna jim majka!

Iz Celja v Gorico ne treba velicega skoka, saj „Deutsche Wacht“ s posebnim zadovoljstvom prežvekuje Mahničeve herostratične proizvode. Oba delujeta roko v roki. Dodatologije doktor izdal je zopet zvezek svojega „Rimskega Katolika.“ V njem je posebno znamenit članek: „Z liberalci — nikake zveze, k večemu — kompromis.“

Učeni dr. Mahnič piše v tem članku mej dru-gim: „Ne občujte ž njimi“ tako opomina sv. Pavel svoje vérne Korinčane pred liberalci. Še obe-dovati nimate skupaj s takimi ljudmi. — In spet sv. Janez: „Ne vsprejmite ga v hišo, niti pozdraviti ga.“

Iz teh kratkih vrst posnemljem prvič, da so že za sv. Pavla bili nesrečni liberalci na svetu. Jaz tega doslej še nesem znal, a dr. Mahnič je zelo učen mož, učen tako, da mu, kakor trdijo njegovi roditelji v Kobdilji, ne pride nobeden do-kože. On vse to temeljito dekaže in prav nič se ne

nosti in pod tako različnimi uslovi, ko v Avstriji, ne more se zahtevati, da bi se vladale vse po jednem kopitu.

Do tega zaključka konečno pribaja gospod državni poslanec sam; a o tem v tretjem in poslednjem članku.

Shod državnozborskih volilcev v Postojni.

(Konec.)

Govoriti mi je še o našem delovanju v narodnem in političnem oziru. Tu imamo največje naloge. Do zadnjih let imeli so Čehi tako nalogo, a oni so se ukrepili in takozvani liberalni Nemci popustili so neuspešen boj proti njim. Danes smo Slovenci v modi, kakor je rekel češki poslanec Zeithammer kot poročevalec o šolstvu. To je častno, a tem težavneje stališče. Če pomislite, da stoji nam, peščici slovenskih poslancev, nasproti cela levica, skoro pol zbornice, — verjeli mi bode, da ta boj zahteva od nas uporabe vseh duševnih sil, ker pri vsem, kar v tem oziru storimo, kar govorimo, imamo računati na srdito nasprotovanje naših političnih nasprotnikov.

V tem boji pa je stal Vaš poslanec v prvi vrsti in menda mi ne bode oporekali, če ponavljam o nas tisto laskavo sodbo za naše delovanje, katero so ob svojem času izrekli nam slovenski listi vsake barve, rekoč, da smo svojo dolžnost na čast domovine vršili.

V tem oziru postavili smo se na stališče § 19. temeljnih zakonov, naš paladij in ono neprecenljivo določbo, katera nam zagotavlja narodni obstanek.

V uradih nikakor še ne nahajamo one uporabe narodovega jezika, kakor jo ima zakon v mislih. Še vedno se sem ter tja uraduje, kakor se spoljubi uradnemu osebju, navadno pol nemški, pol slovenski. A v svojo sramoto moramo priznati, da so temu mnogo neuradni slovenski krogi krivi, kateri se iz gole nebrčnosti in komoditete ne poslužujejo za slovensko stranko izključno njenega jezika. — Dve leti sem imel nalogo in čast, razpravljati razmere v pravosodji, kazal sem na nedostatne razmere na Koroškem. Naši napor niso bili brez uspeha in slep bi moral biti, kdor ne vidi, da so se razmere v obče mnogo, mnogo zboljšale. Minister Pražak je po večletnem vodstvu pravosodja spoznal naše razmere in spoznal, da so naše pritožbe opravilene. Za Koroško je na Najvišjem mestu izposloval, da se je nastavilo pet novih avskultantov, ki morajo biti v besedi in pismu popolnoma vešči slovenščine, — da se bode vsaj začelo s tamošnjim slovenskim ljudstvom brez zloglasnih tolmačev pri sodiških razpravljati. Nado gojimo, da bode tudi sedanje vodstvo pravosodja izprevidelo upravičenost naših terjatev ter jim ugajalo. Mi ne zahtevamo drugega, kakor da se nam nastavljajo uradniki zmožni slovenskega jezika, ki so pa tudi voljni postopati v smislu naredeb od vlade same izdanih. Kaj nam pomaga uradnik, ki sicer zna jezik, kateri ga pa ne rabi in ljudstvu vendar nemški ali italijanski zapisuje in dopisuje.

Letos doletela me je naloga, razpravljati naše razmere v političnih uradih. Tudi tej sem za dostil po svojih najboljših močeh. Kazal sem nato,

bodem čutil, ako kacega lepega dne začne dokazovati, da sta Adam in Eva v raji že tudi bila strastna liberalca. Evo sem jaz sam od nekdanj zmatral preveč liberalno, a Adam, ta ljubi Adam pa ni imel niti toliko liberalnega v sebi, kakor dr. Mahnič sam.

Drugič pa so Mahničeve besede pomenljive glede obedov. Prečitavši famoznega „Rimskega Katolika“ in njegov opomin, umel sem takoj, zakaj se naša častita duhovščina tako dosledno ogiba javnih obedov in banketov povodom narodnih slavnostij. V tej odsotnosti je metoda in nadaljna posledica samo še: „Ne vsprejmite ga v hišo, niti pozdravite ga!“

Ta opomin je vsaj glede osebe Mahničeve bil popolnoma nepotreben. K človeku, ki bi ženskam rad jezike rezal, ki smeši in psuje vse, kar je narodnega, ne pojde nihče rad, tacega čudaka nihče ne bode prosil gostoljubnosti, marveč ogibal se ga bode, če treba, celo s senenim vozom, kajti to, kar on misli in piše, ni več za javno razpravo, ampak samo še za psihijatrični oddelek, ali z drugo besedo: bilo bi smešno, ko bi preneumno ne bilo.

s.

kako protipostavno je, da okrajni glavarji na Štajerskem in Koroškem posredujejo pri občinah, ki postavnim potom zahtevajo slovenske šole, da bi jih odvrnili od tega zahtevanja; kazal sem na mnogo drugih neprilik in na žalostne razmere na Koroškem, in citiral akte, v katerih se tam od deželne vlade proglašuje nemški jezik za jezik tamošnjih uradov.

Vedel sem sicer, da s tem razburim naše nasprotnike, a ravnal sem po tem, kar mi je velevala narodna čast in korist. Razkriti sem moral bolezen na korenini, da se vidi, kako ji je moč dati zdravila.

Gledé šole gledó naše težnje na to, da se dá narodu narodna osnovna šola, da se mu uredi strokovne šole in osnujejo slovenske paralele na srednjih šolah. Vsakemu so še v spominu boji, ki smo jih imeli z naučnim ministrom, kateri se je vendar nekoliko udal in zaukazal najprej paralele na Mariborki gimnaziji, katerih I. leto se bode letos otvorilo. — Naš program gledé slovenskih srednjih šol je nespremenjen in zahtevali jih bomo v istem obsegu, kakor nam jih je že več let sem pripoznaval državni zbor, — nič pa ne bomo ugovarjali, če se to le polagoma, vsako leto nekaj zgodi. V dobi o kateri poročam, dobili smo obrtno šolo s slovenskim jezikom v Ljubljani, to zmatramo za pridobitev, majhno sicer, a še te nam ne privoščiijo naši nasprotniki. Nasprotno pa smo grajali osnovo obrtne šole, z izključno italijanskim jezikom v Trstu, v katero zahajajo tudi slovenski dečki. Naš upor je bil brezuspešen, na dotično interpelacijo še odgovora nismo prejeli.

Neprenehoma težimo na to, da slovenskemu ljudstvu ohranimo, oziroma priborimo slovensko šolo. Omenjal sem že neopravičenega postopanja političnih oblastnikov, katere je slovenski šoli škodljivo, to smo po interpelacijah in v govorih zavračali in kazali posebno na žalostni stan ljudske šole na Koroškem.

Posebno naše potezanje za koroške Slovence je vzbudilo srditost naših nasprotnikov. Razlogov proti našim razlogom nimajo, v zadregi posezajo v absolutistično dobo, a dokazali smo jim, da celo ona doba nam je bila pravičnejša, kakor so nam oni. — Pač pa smo večkrat slišali od nasprotne strani osobno žaljenje, — naš izvenparlamentarni poklic zasledujejo in nam ga očitajo, toda to nema uspeha, poklic slovenskih poslancev je vseskozi najčastnejši. Vender pa nas je to očitaje vspodbudilo, da smo se odločili staviti predlog, da se spremeni volilni red za Koroško, da vsaj jednega poslanca od tam dobimo, kateri bode tamošnje slovensko prebivalstvo zastopal v narodnem oziru, — ter da odpravimo nepriliko, da nad 100.000, to je skoro 1/3 prebivalstva broječi koroški Slovenci nemajo ni jednega izmed devetih koroških poslancev. Tej vseskozi in brez ugovora opravičeni želji se vlada ne bode mogla upirati in avest sem si, da slovenski poslanci, ki so ta predlog uložili, ga bodo vedeli tudi neupogljivo zastopati. — Za naše delovanje so nam koroški Slovenci posebno hvaležni, dan na dan vsprejemamo zahvalne izjave od njih in kako iz srca jim so govorjene naše besede, kaže najjasneje to, da letošnje Vodnikove slavnosti udeležilo se je mnogo slovenske inteligence s Koroškega in okolu 100 članov kmetskega stanu. — Ne samo na tej meji, tudi na drugi morda še važnejši meji napravljala se nam prijazen prevrat. Kdo ni z veseljem pozdravil odstopa Tržaškega namestnika, ki je toliko let prizanašal primorski iredenti in kdo ni čital poslednje dni članka iz vojaškega lista „Reichswehr“. V visokih krogih se sprevideva, da je spaka druga politika razven slovanske ob Adriji nemogoča. Slovenski poslanci so pozornost vlade javno in v mejsobnem občevanji obračali na te razmere ter ji klicali, da s tem ne varujejo le interesov svoje narodnosti, ampak tudi interese države.

Slovenska stvar torej povsod napreduje in če se noče na laž postaviti poročil, ki jih prinašajo slovenski listi vseh strank o našem delovanju, se mora priznati, da pri pospeševanju tega napredka imamo slovenski poslanci svoj delež. — Pa vender se nam očita, da nismo dovolj odločni, da smo prepopustljivi; — temu nasproti bi pa jaz vprašal, kaj čemo storiti; da slovenski poslanci nismo jeziček na tehtnici v državnem zboru, to ve vsakdo, ki zna v politiki do pet šteti. Sicer pa je počasen, a ustrajen napredek morda boljši; kakor nagel, če je resničen pregovor „moderata durant.“ Kar se začne, to se mora ukoreniniti, le to ima poročstvo trpežnosti. Hrvati na primer prejeli so naedenkrat vse

in danes so v ozbilnejem položaji, kakor mi, to nam pravijo sami.

Čeravno nemamo slovenski poslanci dosti praktičnih uspehov pokazati, na jedno pa kažemo s ponosom, — v parlamentu smo si priborili moralno veljavo in ta je pogoj in poročstvo končnih uspehov. — Pomisliti je treba, da slovenski poslanci smo tako mali po številu, da nas je v zboru, ki šteje 353 članov komaj najti, a doma nekateri mislijo, da nas vse mrgoli po zbornici. Predaleč bi zašel, če bi vam hotel obširneje razpravljati naš parlamentarni položaj in naše odnose z drugimi skupinami večine.

Čemu pa imamo zahvaliti to ugodno moralno pozicijo. Našej vzajemnosti in solidarnosti! Delo si delimo mej seboj, zato je temeljiteje. Mej nami ni nasprotja, ne delimo se v klerikalce in liberalce, klerikalni v pravem pomenu smo vsi, ker cenimo zasluge duhovništva za povzdigo naroda, a tudi liberalni smo vsi, ker to, kar zase zahtevamo, privoščimo vsakemu drugemu. Javno izrečem, da smo vsi obsojali razpor, ki se je vršil na Kranjskem ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Jaz bi ne spominjal na to, če bi me ne navedjala skrb za bodočnost. Čez dve leti bodo državnozborske volitve, če se bomo tedaj delili v dve stranki in domači razpor zanesli morda tudi še čez kranjske meje, imamo se bati najhujših nasledkov. Je-li misliti, da bodo poslanci, izvoljeni v takem razporu, vzajemno delovali, solidarno nastopali za narodni program; — in marveč verjetneje, da bodo šli liberalci, če se jih že hoče po sili ustvariti, in klerikalci vsak svojo pot. A naše število je tako majhno, da jih potem ne bode nikjer nič, da bodo slovenski poslanci izginili s parlamentarnega pozorišča. Kdor se je razpor mej slovenskim ljudstvom, ali ga tudi le favorizuje tega bode zadela huda odgovornost in obsojba naroda. Če hočemo uspehov, moramo nadaljevati pot, katero smo nastopili; čedalje važnejša naloga nas čaka in če nas ne bode našla složnih, zaman je bil naš dosednji trud.

Ko je gospod poslanec završil svoj govor, kateremu so volilci pri posameznih stavkih, kakor tudi pri konci posebno živahno pritrdjevali, oglašali se za besedo deželni poslanec g. Hinko Kavčič ter pravi nekako tako-le: Pred kratkim je po slovenskih časopisih razsajal vihar, ki je razburjal vse Slovence. Poročalo se je križem, da se je pravosodni minister nasproti dvema državnima poslanca skliceval na informacijo od strani knezoškofa Ljubljanskega, ta informacija pa je imela smisel, da slovensko ljudstvo niti svojih duhovnov ne razume, kedar ti govorijo slovenski z lece. Minister je bajé to informacijo tudi tako uporabil, da je odpustil naša poslanca z neugodnim uspehom. Ako je to res, potem je to napad na našo narodnost, ki ga ne moremo in ne smemo mirno prenašati, dokler hočemo biti Slovenci! Mi hočemo prej ali slej zvedeti, koliko je resnice na vsem tem, in zato vprašam gospoda državnega poslanca: 1. Ali mu je znano, kar so v tej zadevi pisali slovenski listi in kaj je resnice na tem? — 2. Kaj misli gospod državni poslanec ukreniti, da se slaba informacija, ki je je bajé pravosodni minister dobil od knezoškofa Ljubljanskega, odpravi in nadomesti z boljšo? — 3. Kaj misli g. državni poslanec s svojimi drugovi sploh ukreniti, da se bode pravosodni minister za naprej bolje oziral na uplivanje slovenskih državnih poslancev?

Na to je odgovoril dr. Ferjančič: Ta stvar mi je znana, toda moje stališče njej nasproti za sedaj je naslednje: Večkrat sem v svojem govoru naglašal, da slovenski poslanci postopamo po skupnem dogovoru. Ker pa se je zadeva, o kateri sem vprašan, vršila, je bil zaključen državni zbor, torej ko neso več bili poslanci skupaj, se o tej zadevi še neso mogli dogovarjati. Zadeva pa je res silno važna, ker istina je, da se je oporekala slovenskemu jeziku sposobnost celo za uporabo z lece. (Oho! Čujmo, čujmo!) Tu je prizadeta narodna čast in zanašati se smete, da, ko se slovenski poslanci snidejo v državnem zboru, bodo takoj potrebne korake storili, da jo branijo. (Tako bodi!) —

Gospod Jos. Lavrenčič interpeluje potem kaj je s hranilničnim regulativom, kaj si je obetati od Reiffeisenovega načrta in kako je z davčnimi olajšavami za posojilnice.

Dr. Ferjančič je tem vprašanjem dal jasen odgovor in podprl nadeje, ki se živo gojijo glede

Dalje v prilogi.

tega, da bode konečno po boljšem zakonu uravnano nadzorstvo nad hranilničnim premoženjem, katero sedaj oskrbujejo ljudje, ki nimajo ni krajcarja uložnega in s hranilnico nobene prave zveze.

Gospod Jos. Lavrenčič je bil s temi pojasnili zadovoljen, samo priporočal je, da bi olajšave za posojilnice ne temeljile v naredbah, ampak v zakonih.

Gospod Al. Kraigher je državnemu poslancu še izrekal posebno zahvalo za to, da je obrnil pozornost na oskrbnitvo Postojnske jame, čegar usoda upliva tudi na interese okoličanske in ne samo tržanske.

Ker se ni nihče več oglasil za interpelacijo, izpregovoril je poslanec g. H. Kavčič laskavo zahvalo za vestno zastopanje volilskih in narodnih teženj g. dr. Ferjančiču, izrekel mu zaupanje ter priporočilo za jednako krepko delovanje v bodoče. (Dobro! Živio!)

Gosp. župan Vičič je na to zaključil zborovanje, katero je trajalo poldrugo uro.

Družba sv. Cirila in Metoda.

(Dalje.)

3. Ako slavna skupščina vpraša po uspehih naše družbe, njeno vodstvo lahko opozori na naslednje:

I. Družbeni zavodi,

1. Otroški vrtec (ali zabavišče v Celji. Kakor je bilo že lani naznanjeno je vodstvo izročilo ta zavod v popolno oskrbovanje čč. šolskim sestram, ki vodijo ondoto slovensko dekliško šolo, ker je pri njih pač najboljša poročila za pravo krščansko in slovensko vzgojo ondote slovenske dece v mestu, čegar oblastva slovenstvu neso naklonjena. — Otrok je bilo upisanih 61, redno jih je obiskovalo zabavišče krog 40, nekaj jih je izstopilo. Podružnično načelnitvo jih je večinoma učnine opustilo, a nekaj premožnejših starišev pa je uplačevalo zmerno mesečnino. Vrtarica je čast. šolska sestra Vincencija Lah pod vodstvom odlične predstojnice čč. šolskih sester in ravnateljice ondote šole, s. Bonaventure Suhač. (Dobro, dobro!)

2. Otroški vrtec pri sv. Jakobu v Trstu. Zahajalo je vanj 59 otrok. Z ozirom na lepe napehe, ki jih je dosegla vrtarica gospica Justina Miheli, imenovana je bila voditeljico slovenskega otroškega vrta. Ta zavod je tem važnejši, ker vzgaja deco za

3. Slovensko osnovno šolo pri sv. Jakobu v Trstu. Z odlokom vis. c. kr. namestništva Tržaškega od 4. okt. 1888, št. 15.880, je dobila vsled svoje prošnje družba sv. Cirila in Metoda dovoljenje da sme odpreti jednorazrednico s slovenskim učnim jezikom. Vodstvo je imenovalo učiteljem Ivana Nekermana, ki je tudi s šolskim poukom začel dne 15. oktobra, a se zaradi mnogih zaprek moral vrniti na svoje prejšnje mesto v Marezige pri Kopru. Na to je poučevala učiteljica Josipina Delkin, potem učitelj J. Špan in slednjič sedanji učitelj Mihael Kamuščič, katerega je vodstvo imenovalo pred kratkim učiteljem-voditeljem, da se tako v okom pride neljubim premembam. — Verstvo je poučeval vsled vodstvene prošnje po naredbi prečastitega Tržaškega škofijstva čast. gospod Bernard Sever, mestni kapelan pri sv. Jakobu. Število šolo obiskujočih otrok je bilo v nižjem oddelku 55, v višjem 19, torej skupaj 74, bilo bi jih lahko še več, da ni slavni magistrat tako strog nasproti naši šoli in da ni omejil števila. Poučevalo se je na podlagi „učnih načrtov za Primorje“ za štirirazredne ljudske šole. V ženskih ročnih delih je poučevala voditeljica našega zabavišča. — Osnovala se je že šolska knjižnica, kateri sta mnogo knjig podarila „Slovenska Matica“ v Ljubljani in „Družba sv. Mohora“ v Celovci, za kar jima bodi tu očitna zahvala izrečena. — Dne 27. julija t. l. bila je javna preskušnja, katere sta se udeležila obe načelnitvi Tržaški, vodstveni ud Ivan Hribar in mnogo roditeljev šolskih otrok. Kakor je poročala „Edinost“, obnesla se je skušnja v oigled tolikih prememb mej letom prav povoljno, tako, da je bilo petnajst odličnih šolarjev obdarovanih.

Vsled vodstvenega sklepa razširila se bode šola zapored in z bodočim semestrom odpre se II. razred. Drugo učiteljsko mesto podelilo se je učiteljici Jos. Delkin, ki je že pomagala na tej šoli. — Prečastita gospoda! Tu imate temelj slovenskemu šolstvu v Tržaškem mestu, (Dobro, izvrstno!), kjer biva na tisoče slovenskih otrok, ki pa so zdaj v laških šolah. Ali naj mi pri teh razmerah roke križem držimo, dok bo prepozno? (Ne, ne!)

4. Prestopimo v Gorico. Za spoznanje boljše okoliščine so tu za Slovence, nego v Trstu. Pomagajmo si sami! Vsled neumornega delovanja Goriškega načelnitva odprli smo otroški vrtec v Pe v mi poleg „Sočinega mostu“ ter oteli laškemu zabavišču krog štirideset slovenskih otrok. Vrtarica je gospica Karolina Lašič. — Nedaleč od Goriškega mesta je

5. Otroški vrtec v Podgori, v kateri zahaja osemindeset otrok. Ustanovljen je sicer po ondotnem rodoljubnem županstvu, a naša družba mu zagotavlja trden obstanek. Narodna županstva naj bi pač i drugod posnemala ta vzgled, naša družba jih ne bo zapustila.

Gospoda moja! Malo je sicer število naših zavodov, a če se oziramo na slovenske skromne razmere, je to vender velik napredek, uspeh, ki ga je dosegla družba sv. Cirila in Metoda, ko je nasproti-nikovemu žrelu otela krog tristo slovenskih otrok. (Živabno odobravanje.) Ali ni to vredno trudoljubivosti slehernega rodoljuba.

Vsi naši zavodi so vsled vodstvenega poziva pod nadzorstvom dotičnih načelnitv in učiteljstva praznovali imendan Njijinih Veličanstev presvet. cesarja in cesarice, posebno slovesno pa veselo štiridesetletnico vladanja našega viteškega cesarja in kralja. Istotako se je primerno praznoval praznik naših društvenih zavetnikov sv. Cirila in Metoda Ob teh prilikah so posebno ženskih podružnic načelnitva tekmovala v blagih dejanjih ter tako pokazala pot slovenskemu ženstvu, kaj je ono dolžno svojej deci. (Istina!) (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Drugi mesec začno zborovati **deželni zbori**. Letos bodo najbrž v nekaterih zborih konservativci nasvetovali, da se naj izreko za versko šolo, to seveda le v onih, kjer imajo zanesljivo večino. V družih deželnih zborih se pa o tej zadevi ne bode razgovarjalo. V češkem morda utegnejo Mladočehi pri posvetovanji o potrebščinah za šole sprožiti tudi to zadevo.

Shod **avstrijskega in nemškega** cesarja naših Nemcev najbrž ni posebno zadovoljil. Nadejali so se, da se bode izustila v Berlinu kaka izjava, ki bi se dala porabiti proti Čehom in drugim avstrijskim Slovanom. Že naprej so poročali, da je pričakovati take izjave, a njih želja se ni uresničila. Jako jih je bil razveselil s svojim govorom bavarski princ Ludovik in so trdili, da je govoril v sporazumljenji z Berolinskim in Dunajskim dvorom, kar se bode v Berlinu pri shodu cesarjev potrdilo, a njih nade so jih varale.

Vnanje države.

Vlada **srbska** naročila je bila poslaniku v Peterburgu, da naj deluje na to, da se kraljica Natalija sedaj še ne povrne v Srbijo. V Belemgradu pa neso imeli dosti upanja, da bi se kraljica dala pregovoriti. In res je bilo vse poslanikovo prizadevanje brez uspeha.

Narodne veselice v Sofiji ob drugi obletnici, odkar je Koburžan zasel **bolgarski** prestol, udeležilo se je nekda nad 20.000 ljudi, posebno jih je bilo prišlo mnogo iz vzhodne Rumelije. Knez sam brez ministrov in adjutantov prišel je na mesto za narodno veselico odločno, kjer so ga vsprejeli župan z mestnim odborom, duhovščina in pevsko društvo ter odveli v bogato okrašen šotor. V šotoru je knez napil Sofijskemu meščanstvu in bolgarskemu narodu, zahvalil se mu je pa Sofijski župan. Pri banketu v kneževi palači bilo je 120 oseb. Princ je imel govor, v katerem je naglašal razvoj dežele in da je vlada pridobila si simpatije civilizovanega sveta, pohvalo jednega najvzvišenejših in najmočnejših evropskih vladarjev.

Grška vlada oborožuje več ladij, da jih odpošlje na **Kreto**. Toda v Atenah se jako počasi obračajo, mnogo kričé, pa le malo storé. Turki so jih že pri vsej svojej počasnosti prehiteli. Dve turški oklopnici sta že odšli na Kreto, da se upreta Grkom, če bi hoteli izkrcati vojakov, druge se bodo pa še odposlale, če bode treba. Tudi vojakov še hočejo poslati Turki na Kreto. Novi generalni guverner Šakir paša se pa že pogaja s Krečani, ki se bode najbrž kmalu udali, če bodo videli, da jim Grška ne misli dejanjski pomagati, kajti samo z besedami jim ni dosti pomagano. Jedino v slučaju, če bi se kaka velevalst jela odločno potegovati za Krečane, je pričakovati, da se bodo še dalje upirali.

Več Boulangerjevih pristašev odpotovalo je v London, da skujejo novo proklamacijo na **francoski** narod. V proklamaciji bodo seveda dokazovali, da je državno sodišče pristranski postopalo. To tudi ne bode težavno, ker se obsodba z juridičnega stališča le težko da zagovarjati. Posebnega upliva pa tudi proklamacija ne bode vzbudila, kajti Francozi zlasti Parižani se sedaj brigajo le za raz-

stavo, politika jim ni dosti mari. Temu je pripisovati, da obsodba generalova ni nič razburila prebivalstva.

Nemški cesar Viljem pohodi dne v 20. t. m. Strassburg. Oblastva delajo velike priprave, da bode vsprejem, kolikor se dá, velikansk. Prirediti hočejo cesarju na čast v Strassburgu velik spreved, pri katerem bode igralo 16 godb, 1106 pevcev bode priredilo cesarju serenado. Seveda večina prebivalstva se ne bode udeleževala teh ovacij, temveč bode le mirno vse gledala. Vse bode umetno prirejeno, da bi svetu pokazali, da so se Alzačani sprijaznili z Nemčijo. Pri ovacijah bodo pa tudi največ Nemci, ki so se priselili v Alzacijo, odkar so jo odtrgali od Francije.

Domače stvari.

— (Gospod deželni predsednik) je povodom najvišjega rojstnega dne Njega velečastva cesarja podaril 100 gld. Ljubljanskim ubožcem in po 25 gld. tukajšnji Elizabetnej otročjej bolnici, otroškeje varovalnici, deškemu sirotišču in dekliškemu zavetišču stoječemu pod vodstvom grofinje Sofije Auersperg.

— (Za otroški vrt in dekliško šolo v Gorici) izročil dr. vitez Tonkli 500 gld. blagajniku „Sloge“.

— (Poslanec dr. vitez Tonkli) vabi volilce okraja Ajdovskega in bližnjih občin Goriškega Komenskega in Sežanskega okraja na javni shod v Rifenberg dne 25. t. m. ob 3¼. uri popoldne v dvorano g. J. Lična, kjer bode poročal o svojem delovanji v državnem in deželnem zboru.

— (Ljubljanska mestna hranilnica.) — Zadnji „Mir“ piše v uvodnem članku pod naslovom „Narodno gospodarstvo pri Slovencih“ mej drugim takole: „Tudi v Ljubljani se že dolgo snuje slovenska hranilnica in je tudi že potrjena, pa nikakor ne morejo priti do delovanja. To je pač žalostno znamenje, ki nam pravi, da bi bilo za takajšne Slovence bolje, ako bi se sporazumeli in rajše v vseh podvzetjih skupno in složno delovali, negoda se ravsaio in kavsajo mej seboj ko pes in mačka v nazadek in sramoto celemu našemu slovenskemu narodu.“ — Da se ne bode o tej zadevi sodilo po Slovenskem napačno, štejem si v dolžnost konstatovati, da otvorjenja Ljubljanske mestne hranilnice ne zadržuje nikak „ravs in kavs“, da je prostor zanjo pripravljen že dve leti, vse tiskovine in knjige pa že več nego leto dnij. Kaj in kdo zavira otvorjenje, je sicer javna tajnost, a mi bomo o tem kaj več povedali, kadar dojde pravi čas.

— (Deželni šolski svet štajerski) imenoval je g. Fr. Dernačiča, učiteljem na deški šoli v Ljutomeru, Jakob Kovačiča v Slovenski Bistrici.

— (Cesarjev rojstveni dan) praznoval bode tukajšnji veteranski kor jutri popoldne z veselico v gostilni „Amerika“ na Glincah, kamor odide z godbo ob polu 3. uri popoldne iz knežjega dvorca v Gospodskih ulicah.

— (Na Brezji,) znani božji poti na Gorenjskem začeli so zidati novo cerkev, za katero je že nabranih 60.000 gld. Nova cerkev bode stala na istem prostoru, kakor sedanja, od katere ostane le kapelica s podobo Matere Božje. Cerkev zida se po načrtih zidarskega mojstra g. dr. Faleschinija in arhitekta Mikeviza iz Gradca in bode nekda jako lepa.

— (Vlak na Višarje) odpelje se dne 24. avgusta prvi opoldne in drugi o polnoči po skoro za polovico znižani ceni. Vse drugo poizve se iz plakatov, kakor tudi v Pavlinovi prodajalnici vožnjih listov, Marijini trg št. 1. Ker se tudi izkaznice in listki za zgornje vlake izdajajo.

— („Kmetovalca“) izšla je 15. številka. Vsebina: Vzoren svinjak. Spisal Jos. Lenarčič na Vrhniki. — Nekoliko opombic zastran molže. — Kako skrbeti za zdravje domače živali po leti? — Kako varujemo konje muh. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice.

— (Goveja razstava) bode dne 24. t. m. (na sv. Jerneja dan) na Bledu, na kar opozarjamo gorenjske živinorejce.

— (Toča) pobila je v Kobaridskem kotu Stanoviško in Podbelsko polje; škoda je precej velika.

— (Iz letovišč.) Na Bledu bilo je dne 4. t. m. 425 tujcev. Pri Mallnerji 60, v Lujzini kopelji 75, Pri nadvojvodi Žigi 30, na Gradu 20, pri Rikliji 40, po vilah in drugih hišah 200. — V Kamniku bilo jih je pri Prašnikarji 45, pri Fišerji 75, po drugih hišah 106, vkupe 226.

Inomesti 16. avgusta. Po daljši bolezní danes umrl dvorni svetnik baron Giovanelli, državni poslanec, v 74. letu dobe svoje.

Berolin 17. avgusta. Avstrijski cesar podaril je 24.000 mark, mej temi 15.000 za mestne reveže.

Dunaj 17. avgusta. Letošnji mejnarodni žitni semenj bode na Dunaji v rotundi dne 26. in 27. avgusta. — Rumunski kralj in prestolonaslednik odpeljala sta se zjutraj naprej.

Peterburg 17. avgusta. Car in carica povrnili sta se v Petergof.

London 17. avgusta. Dolenja zbornica. Odgovarjajoč na vprašanje o razmerah Anglije do Italije in tripelalijance, izjavil Fergusson, da se vlada nikakor ni vezala. Angleški svetovni interesi zahtevajo popolno svobodo deljavanja. Vlasti to priznavajo.

Atene 17. avgusta. 1500 turških vojakov došlo je v Caneo, 6000 se jih še pričakuje. Šakir paša energično zaprečuje turško gibanje proti mozemcem.

Razne vesti.

* (Patrijarh Aleksandrijski Sofronij) praznoval je nedavno 50letnico svojega škofovstva. Treba je opomniti, da izmed patrijarhov pravoslavne cerkve ima Aleksandrijski največ naslovov. Ne imenuje se le patrijarh temveč tudi papež Aleksandrijski, libijski, pentapolijski, etijopski in vsega Egipta, oče očetov, pastir pastirjev, nadškof nadškofov, trinajsti apostol, in sodnik sveta. Papeški naslov mu je dan pri razdelitvi cerkve v vzhodno in zapadno. V nekaterih slučajih nosi dve mitri, zaporedoma jedno navadno — nadškofsko in drugo — perzijsko tijaro.

* (Sodniški uradnik — morilec.) V jedilnici železniške postaje Lathrup v Pennsylvaniji je, kakor se brzojavha iz Novega Jorka minulo sredo sodni uradnik Nagle s samokresom ustrelil bivšega sodca Terry-ja. Nagle je zajutrukoval s sodcem najvišjega sodišča Zedinjenih držav Fiedom, kar pride v jedilnico Terry, ki je bil nedavno v ječo obsojen zaradi razžaljenja sodišča ter 73 letnemu Fiedom priloži par zausnic. Nato je Nagle dvakrat z revolverjem ustrelil na Terry-ja, ki se je mrtve zgrudil. Morilca so zaprli.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanju slasti, napenjanju, tiščanju v želodcu in nerednem iztrebljenju, zadobó zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatlica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetti A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov pripravek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (55—10)

S prebavljanjem se razstopé redne snovi. Kar se ne razstopi, ne more biti v hrano. Nerazstopljene redne snovi se začno razkrošati in provzročajo vzdigovanje, napenjanje, krč, i. t. d. Da ohranimo dob o prebavljanje in preprečimo zatorej imenovane bolezni, imamo dobro sredstvo, dr. Rosov zdravilni batzam iz lekarn B. FRAGNER-ja v Pragi 205-III. Dobiva se v skoro vseh lekarnah. 6 (845-2)

Freskušena skozi 40 let!

2000 najslavnejših profesorjev in zdravnikov Evrope zapisujejo in priporočajo za vsakdanjo rabo le pristno c. kr. zobozdravnika

dr. Popp-a Anatherin ustno vodo v dvojno povečanih steklenicah, kot radikalno sredstvo proti vsakemu zobobolju, vsakej bolezní ust in dlesna, katera, če se rabi hkratu z

dr. Popp-ovim zobnim praškom ali zobno pasto, vedno ohrani zdrave in lepe zobe.

Dr. Popp-a zobna plomba. (616—25)

Dr. Popp-a zeljšečno milo za vsakovrstne izpuščaje, zlasti za kopelji.

Pred pouzrejanjem se v lastnem interesu svari. Zaloge imajo vse lekarnе, parfumerije in droguerije.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Povodom praznjenja rojstnega dne Njega ces. in kr. Apostoliškega Veličanstva presvitlega cesarja mi je visokorodni gospod c. kr. deželni predsednik **Andrej baron Winkler** izročiti dal dve sto goldinarjev, od katerih je sto goldinarjev namenjenih ljubljanskim ubožcem po 25 gld. pa tukajšnji cesarice Elizabete bolnici za otroke, varovalnici malih otrok, deškemu in pod vodstvom gospe grofice Sofije Auerspergove stoječemu dekliškemu sirotišču. Izročujó ob enem te zneske njihovemu blagumu namenu, smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno, stolnega našega mesta ubožcem naklonjeno darilo.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1889.

(638)

Župan: **Grasselli s. r.**

16. avgusta.

Pri **Maltéi**: Killer, Pochenberg, Mayer, Wandruszka, Just, Michl Filnascher, Kump z Dunaja. — Seravall iz Trsta. — Weiss iz Novega Mesta. — Vidie iz Hrpelja. Pri **Sionu**: Haberfeld iz Dombovara. — Lukanovič z Reke. — Krase iz Serajeva. — Klingatsch iz Gradca. — Botschen, Gschmeidler, Löw z Dunaja. — Soll iz Gradca, — Gstettenhofer iz Logatec.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Kos z Dunaja. — Zapek z Dunaja. — Guttnik iz Radovljice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Šofč iz Vel. Lasč. — Escher iz Trsta. — Greger iz Trsta. — Heydebrek iz Berolina.

Umrlí so v Ljubljani:

15. avgusta: Mihael Škerjanc, zidar, 66 let, Hrenove ulice št. 20, za jetiko. — Jožef Sorn, profesorjev sin. 2 leti, Zvezdarske ulice št. 4, za škrlatico. — Marija Polajnar, delavčeva žena, 75 let, Kravja dolina št. 11, za oslabljenjem.

V deželnej bolnici:

15. avgusta: Jožef Gregorič, gostač, 43 let, za plućnico. — Jakob Premrov, želez. kurjač, 36 let, za jetiko. 15. avgusta: Fran Pekle, gostač, 68 let, za oslabljenjem.

Tržne cene v Ljubljani

dne 17. avgusta t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hekt.	6 66	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	4 66	Surovo maslo,	75
Ječmen,	4 16	Jajce, jedno,	2
Oves,	3 —	Mleko, liter,	7
Ajda,	5 33	Goveje meso, kgr.	54
P. oso,	4 45	Telečje	50
Koruza,	4 83	Svinjsko	50
Krompir,	2 05	Koštrunovo	32
Leča,	12 —	Pišanec,	32
Grah,	13 —	Golob	18
Fižol,	11 —	Seno, 100 kilo,	2 23
Maslo,	kgr. — 84	Slama,	2 23
Mast,	— 70	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh frišen	— 56	„ mehka, 4 „	4 10

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Morkina v mm.
16. avg.	7. zjutraj	36 7 mm.	12 8° C	z. b.	megla	0 00 mm.
	2. popol.	735 7 mm.	21 4° C	z. b.	jas.	
	8. zvečer	737 1 mm.	16 1° C	s. b.	jas.	

Srednja temperatura 17 9°, za 12° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. avgusta t. l.

(dnevno telegrafično poročilo.)

	gld.	šil.	danes
Papirna renta	83 80	—	83 70
Srebrna renta	85 05	—	84 75
Zlata renta	109 90	—	109 80
5% marena renta	99 65	—	99 65
Akcije narodne banke	908 —	—	908 —
Kreditne akcije	306 —	—	305 50
London	119 70	—	119 45
Srebro	—	—	—
Napol.	3 1	—	3 48
C. kr. cekini	5 98	—	5 67
Nemška marka	88 47 1/2	—	88 37 1/2
4% državne sroke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	50 kr.
Državne sroke iz l. 1864	100 „	174 „	—
Ogerska zlata renta 4%	99 „	70 „	—
Ogerska papirna renta 5%	94 „	75 „	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. sroke 5%	100 gld.	122 „	—
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 „	50 „	—
Kreditne sroke	100 gld.	184 „	50 „
Rudolfove sroke	10 „	20 „	50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	127 „	25 „
Tramway-društ. valj 170 gld. a v.	228 „	50 „	—

V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša (11-3)

osvežujoča in mizna pijača,

posebno pripravna za mešanje z vinom. konjakom in sadnimi sokovi,

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta upliva osveževalno in oživlajoče, vzbuja slast do jedij, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo.

Št. 14330

Razpis službe.

Za l. mestno deško ljudsko šolo v Poljskih ulicah je s početkom prihodnjega šolskega leta oddati začasno službo

šolskega sluge in hišnika

z letno plačo 300 goldinarjev, naravnim stanovanjem in prosto kurjavo.

Prošnje za to službinsko mesto je

do 31. dne t. m.

vložiti pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

17. dan avgusta 1889.

Bolesti polen javlam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je moja presrečno ljubljena soproga, gospa

IVANA SPAROWITZ

dne 16. avgusta ob 2. uri popoldne po dolgej bolezni na Studenci v 56. letu dobe svoje, prejemši sv. zakramente za umirajoče zaspala v Gospodu.

Posvetni ostanki drage pokojnice prepeljali se bodo v Ljubljano, deli na mrtvaški oder v mrtvašnici pri sv. Krištofu in v nedeljo dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne položili v rodbinsko rakev k večnemu počitku.

Svete zadušne maše brale se bodo v mestni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1889.

Josip Sparowitz,

soprog.

(642)

„SAFETY“

nov. še niš rabljen, prodá se za 180 gld. pri Josipu Paulin-u v Ljubljani, Marijin trg št. 1. (641—1)

Poštna upraviteljica

se išče za Spodnje Štajersko.

Kje? pove upravníštvo „Slov. Naroda“. (631—2)

Živinozdravnik

z dobrimi spríčevali, kateri se bavi že mnogo let z izvrstnim uspehom z živinozdravništvom, — **želi spremeniti službo.** — Sposoben bi bil za kako večjo graščino, ker jako dobro razumeje tudi živinarstvo in sadjarstvo.

Več pove iz prijaznosti upravníštvo „Slovenskega Naroda“. (617—4)

Srbske narodne pesmi

o boju na Kosovem.

Iz zapuščine

Ivana Mohorčiča.

V Ljubljani.

Založil Dragotin Hribar. — Tiskala „Narodna Tiskarna“ 1889.

Knjižica bode gotovo vsakomu, ki se zanima za sbrate Srbe in njih pesem, dobro došla.

Dobiti je v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani za ceno 30 kr., po pošti 32 kr.

Brnska sukna

razpošilja po tovarniških cenah

tovarniška zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF

v Brnu.

Za elegantno

jesensko ali zimsko

moško obleko

zadosti je 1 odrezek v dolgoti 3 1/2 metra, to je 4 Dun. vatli. 1 odrezek velja:

gl. 4.80 iz navadne

gl. 7.75 iz fine

gl. 10.50 iz jako fine

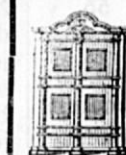
gl. 12.40 iz najfinejše

(621) pristne (2)

ovčje volne.

Nadalje so v največji izbiri: s svilu pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtáče, palmerston in boy za zimske suknje, loden za lovec in ekonomne, peraviene in toakng za salonske obleke, — sukno za ženske obleke itd.

Za dobro blago in točno dopošiljatev se jamči. Uzorec zastonj i franko.

Proti ognju varne blagajnice in kasete po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane. Založnik vseh avstro-ogerskih železnic, pošt-nih hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. velečastva z veliko zlato svetinjo za umetnost, znanost in industrijo. (3—38)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

(639—1)

Abiturijent

želi v Ljubljani prevzeti podučne ure za ponavljalne in druge izpite.
Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“. (636—1)

Služba okrajnega ubožnega zdravnika.

Okrajni zastop Ormoški je pri obnem zboru dne 20. t. m. sklenil razpisati službo graduiranega zdravnika za čas, dokler se za Ormož ne postavi deželni okrajni zdravnik, z letno subvencijo 500 gld., proti temu, da v 27 občinah tega okraja resnično uboge brezplačno zdravi.

Ker je samo v Središču za 6 občin eden deželni okrajni zdravnik nastavljen, ima se pričakovati, da bode imel tudi obilo privatne prakse. — Okrajni odbor je tudi pri visokem deželnem odboru poprosil, da za Ormož nastavi deželnega okrajnega zdravnika.

Prositelji naj blagovolé svoje vloge posebno z dokazom, da so slovenskega, oziroma jednega jugoslovanskega jezika zmožni, podpisane odboru do 15. septembra t. l. predložiti.

Okrajni odbor Ormoški,
dne 28. julija 1889.

(606—3)

Načelnik: Dr. J. Geršak.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-25)

Dra Retau-a Sebe ochrana.

Česka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi posledicami te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34. in v vsaki knjigarni.

Dobra knjiga.

... Navodi poslane knjige so sicer kratki in jedernati, pa kar nalašé za praktično porabo; ter so moji rodbini pri različnih boleznih izvrstno pomagali. — Tako in jednako glasé se zahvale, ki dohajajo skoro slednji dan Richter-jevi založbi, ker se je knjiga s podobami „Der Krankenfreund“ razp. slala. Kakor knjigi dodana izvestja srečno ozdravljenih dokazujejo, so ozdraveli, če so se ravnali po tej knjigi, celo taki, ki so že bili izgubili vsako upanje. Knjiga, v kateri so zapisani uspehi skušenj, zasluđu resne pozornosti. Nikdo naj nikar ne zamudi po dopisnici pri Richter-jevi založbi v Lipski ali v Novem Jorku, 320 Broadway, zahtevati 936. natis knjige „Der Krankenfreund“. Pošlje se brez stroškov. (805—18)

Letno grebenasto blago

jako elegantno in trajno za moške obleke v dvajset različnih barvah, katerim ne škoduje pranje, 60 cm široko,

I cela obleka 6½ metra le gld. 3.

Jeden poskus zadostuje, da se preverite o izvrstni kakovosti tega blaga, ki se lahko pere.

Brnsko sukno

se razpošilja po čudovito nizkih cenah, in sicer:

le dobre baže:

3-10 m za obleko	gld. 3.50
3-10 " " "	5.—
3-10 " " "boljšo obleko	6.—
3-10 " " " "	7.80
3-10 " " "fino	8.50
3-10 " " " "	9.—
3-10 " " " "	9.50
3-10 " " "jako fino obleko	10.50
3-10 " " " "	12.50
3-10 " " " "	14.—
3-10 " " "za najfinejšo obleko	gld. 16—20

Najizvrstnejše Brnsko blago za suknje:

2-10 m za ogrtač	gld. 6.30
2-10 " " "fini ogrtač	8.40
2-10 " " "najfinejši ogrtač	12.50
1 kos francoski pique-gilet	1.50
1 " " " " (sport)	2.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke 3 25 m za gld. 10 in več.

Pri naročbah uzorcev naj se pove, kake vrste se želé.

Karl Pechaczek,
Brno, Zelný trh 13.

Pošlje se le proti predpošiljavi zneska ali proti povzetju.

Uzorci zastonj in franko. (146—25)

Krojaške karte uzorcev nefrankovane.

Dva dijaka

spodnje gimnazije ali ljudske šole vsprejme v stanovanje

(433—1)

M. Kapel,

sobni slikar, Poljanska cesta št. 35.

V pavolnej tkalnici v Litiji
vsprejme se takoj več

izučenih tkalk

v trajno delo pri jako dobrem zaslužku. (Spretno tkalke zaslužijo ondu do 5 gld. in več na teden.) (637-1)

Svojo

veliko zalogo lesa

vsake vrste priporočam slavnemu občinstvu v porabo. — Svojo že poprej dobro znano

lesno trgovino na Žabjaku

pomnožil sem sedaj tako, da lahko ustrezam v vsakem oziru. (624—2)

Anton Drašček,

Zvonarske ulice št. 13.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(104—30)

priporočam

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsaj vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarje in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivačje sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zagarant. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imejo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trakoczy; v Radolfovem S. pl. Sladovič; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu na Koroškem C. Mennar; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth; v Gorici G. B. Pontoni; v Kranju K. Šavnik.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“. (449—13)

Vsakemu vremenu klubujoče

patentovane

Rudninske fasadne barve
LUDOVICA CHRISTA
Linc na D.

stroje za pranje in munge

priporočam

(57—46)

ALEKSANDER HERZOG

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.

Katalogi zastonj in franko.

Nov mlin

na vreléni, gotovi vodi, kateri je četré ure od železniške postaje oddaljen in melje na tel. pare kamnov.

proda se po ceni zaradi preselitve.

Cena 3000 gld. Voda je radkolesna in priprava še večjo moč gnati. Več se poizve pri posestniku samem. (629—2)

Ivan Dobovišek

v št. Juriji ob juž. železnici na Štajerskem.

Pristni

zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Klosterneuburgu

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepilo za slabotne, bolne, okrevajoče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodcu izvrstno upliva. V 1/1 in 1/2 originalnih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znamko

ŠPANSKE VELETRGOVINE Z VINOM

VINADOR

DUNAJ

HAMBURG

po originalnih cenah à gld. 2.50 in gld. 1.30.

Medicinska malaga, naravna, carte blanche 1/1 steklenice gld. 2.—, 1/2 steklenice gld. 1.10. Dalje razna fina inozemska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah.

V Ljubljani: pri gospodih: Ubald pl. Trakoczy, lekar, Josip Svoboda, lekar, H. L. Wenzel, prodajalec delikates, Anton Stencl, prodajalec delikates, Josip Buzzelini, prodajalec delikates, Jeglič & Leskovic, trgovca, Radolf Kirbisch, sladčicar. — V Kranju: pri gospodu Fran Delenz, trgovcu specerijskega blaga. — V Lohi: pri gospodu Jurij Deisinger, trgovcu specerijskega blaga. — Na Bledu: Oto Wölfling, prodajalec delikates. (452—3)

Po kozareh se toči vino VINADORSKE trgovine v Ljubljani v restavraciji v hotelu „pri Slonu“, v kazinskega kavarne in v kavarni „Evropa“.

Na znamko „VINADOR“ in zakonito deponirano varstveno znamko prosim natančno paziti, ker se le potem more jamčiti za absolutno pristnost in popolno dobrino.

Uzorci

v vse kraje franko.

Sukneno in modno blago

od najcenejše do najfinejše baže za jesensko in zimsko potrebo razpošilja tudi zasobnikom po tovarniških cenah, ceneje nego kjer si bode zaloga (614—1)

c. k. pr. tovarn za sukno in modno blago

Morica Schwarz-a

Svitava (Moravsko) [Zwittau (Mähren)].

Mtr. 3-10 blaga za celo obleko gld. 5-50

Mtr. 3-10 močnega volnenega blaga gld. 6-80

Mtr. 3-10 močnega finega volnenega blaga gld. 9—

Mtr. 3-10 finejšega volnenega blaga gld. 13—

Mtr. 3-10 najfinejšega volnenega blaga gld. 15-50

Mtr. 2-10 blaga za zimsko suknjo, zadosti za zimsko suknjo gld. 5, gld. 7, gld. 9, gld. 11 in več.

Mtr. 1-70 za celo suknjo iz lodna, naravno nepremočljivo, gld. 3-50, gld. 4-50, gld. 5-50 in več.

Črno sukno za salonske obleke. Vsakovrstno sukno blago, volnena podklada po vseh cenah od 80 kr. meter navzgor. Zensko sukno za ženske obleke, ženski loden, ogrinjala iz Himalayske volne 10/16 velika od 3 gld. navzgor. Sploh izdelki suknene in modnega blaga. — Cenilniki zastonj in franko. — Za gospode krojače uzorčne knjige nefrankovane.

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši material za pleskanje poslopij, klubujejo vremenu in svetlobi, kažejo lep, miren ton finejših peščenikov in so rahle, katera lastnost se v zdravstvenem oziru ne more dovolj ceniti. — Cenejši so kot oljate barve.

Zaboj za poskušnjo gld. 1.60.

Cenilnik, prospekt in spričevala zastonj in franko. (830—15)

Zastopnik za Kranjsko:

F. P. Vidic & Co., Ljubljana.

Varstvena znamka.

dobiva se pri 623—2)

JOŽETU KOBETU

poleg nunske cerkve v Ljubljani.

Proti ogrju varne

železne kasete,

ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi

rabljene in nove, proti

ognju varne

BLAGAJNICE

prodaja cenó

S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

!! Za lovsko sezono !!

Največjo izber **orožja** pod jamstvom za dobrotno in strel, kot **lovske** in **salonske puške**, **revolverje**, kakor tudi **patrone** in **vso lovsko pravo** prodaja po ceni (605—3)

FRAN KAISER
puškar in prodajalec orožja
Ljubljana, Šelenburgove ulice.

 Posebno se opozarja na **puške lastnega izdelka**. — **Poprave** se najhitreje in najceneje izvrše.

A detailed black and white illustration of a mechanical device, possibly a pump or engine component. It features a large, spoked flywheel on the right side, connected to a complex internal mechanism with various gears, levers, and a central shaft. The device is mounted on a sturdy, rectangular metal frame. The illustration is highly detailed, showing the texture of the metal and the intricate design of the machinery.

**Katalogi in vsakeršna pojasnila na zahtevanje
zastonj in franko. (120-16)**

➡ Svarjenje! ➡

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Ludvik Grečel**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **U. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojni: **Fr. Baccaricloh**, lekar. V Kranji: **K. Savnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizoli**, lekar; **Ferd. Haika**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Metliki: **Fran Wacha**, lekar. V Gorici: **G. Christofletti**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **R. Kürner**, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črnu v prstu in pri za-
nohtnicah, če se roko ali nogo zvije, pri morskeji mrtvi-
nosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v ko-
lenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih
rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu
lini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V ikatljicah po 25 in 35 kr. (845—15)

SVARILLO! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rupečem papirju tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 glđ. av. velj.

Ludovika Grečel-na

lekarja.

Prva in najstarejša

alopatična in homeopatična lekarna
na Kranjskem.

Zaloga

vseh dosedaj preverjenih tu- in inozemskih medicinskih-farmaceutičnih preparatov in specialitet.

Priporoča se p. n. občinstvu opozarjaje na nekatere svoje preverjene in z gotovim uspehom preskušene specialitete in sicer:

Voda za čiščenje obraza, tudi voda za pege imenovana, služi za gotovo in popolno odpravo vsake nečistosti kože kakor: peg, mozolov, ogercev, rudečice obraza, grint in drugih nečistosti kože. Polt ohrani torej vedno belo, gladko, čisto in nežno; daje obrazu mladostno barvo, in sicer zaradi tega, ker se od kože odlušči neznatne luskinе in tako postane bela, nežna in sveža. Navadno se odpravi vsaka nečistost polti, če se rabi 15- do 20krat. Otroci jo ravno tako lahko rabijo kakor odrasčeni in se za neškodljivost te vode jamči. — Rana steklenici z navodom, kako se rabi, 70 kr.

Zdravilo za kurja očesa za popolno odstranjenje kurjih očes, bradavic in trde kože. — Steklenica z navodom za rabo in čopičem vkupe velja 40 kr., $\frac{1}{2}$ dvanajstorige pa 2 gld.

Flašter za kurja očesa, tudi flašter za turiste, imenovan Luserjev, velja 60 kr., ravno isti od mene napravljen, pa velja samo 40 kr.

Repjino olje je najreelnejše sredstvo, da se zabrani, da lasje prezgodaj ne osive. Lase naredi mehke, odstrani luske in zabrani, da se več ne delajo. — Cena flaconu 30 kr.

Malinčni sok iz svežih malin kuhan, I. kvalitete, prijetnega okusa. Kilo velja 70 kr.

Ustna voda dr. Duflosa, pripravljena iz ameriških rastlin, jako aromatična, ohrani zobe in desno čisto, zdravo ter zabranjuje in zdravi vsakovrstne zobne bolezni. Zatorej je jedno najboljših sredstev za ohranjenje zob in desna. Če se 10—15 kapljic te vode ulije v kozarec, napolnjen za tretjino z vodo in s to mlečnato kalno tekočino zjutraj usta izpirajo, postanejo zobje, če se delj radi, bleščeče beli, naenkrat odpravi ta voda smrdljivo sapo in osveži in utrdi desno. — Veliki flaçon velja 60 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana, v porcelandskih škatljicah. Preverjena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatljica 30 kr.

Zobni prašek

beli, po dr. Heiderji, s proporcionalnim dodatkom salicilno-kislega natrona, je jako priljubljen in se mnogo zahteva. Potem pa imam še rdeči in črni vegetabilni prašek, vedno svež v zalogi. — Škatlička velja 30 kr.

Poleg tega dobi se vedno: **medicinska mila**, **dišeče pomade**, **olja za lase**, razni **pristali angleški in francoski parfumi**, **Pariski prašek za dame** (bel in rdeč), **poudre de Riz**, **papir za kajenje**, **svetice za kajenje**, **potpouri** itd., **dr. Borchardtove aromatično zeljiščno mlo**, in jako fino neutralno **glicerinsko mlo** jako priletnega duha, ki se renavadno lahko mili, močno peni, kožo nareja mehko kakor baržun, belo in prožno, posebno se pa priporoča, rabiti ga hkratu **z vodo za čiščenje obraza**.

Ravno tako so vedno na razpolaganje razna obehila, kemično čista vata, karbolna vata, jodoformgaze, gutaperčni papir. Billrothov batist itd. (591—3)

== Po pošti se razpošillia dvakrat na dan. ==

Aviso!

Dne 30. avgusta 1889. bode pri c. kr. državnem vojnem ministerstvu

ponudbena obravnava za zagotovljenje potrebščin 6570 kavalerijskih šabrak

potom splošne konkurence.

Gledé modalitet za to obravnavo in občnega zalogalnega pogoja se opozarja na v tem časniku z dne 31. julija t. l. št. 174 objavljeni razglas.

V Gradcu, dne 25. julija 1889.

(580-2)

Od c. kr. intendance 3. voja.

FRAN CHRISTOPH-ov (214-19)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalozgah.

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH**, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

IVANU LUCKMANN-U.

C. kr. priv.
kneza Auersperga
železniška tovarna
na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217-47)

komerčnega litega blaga, peči v velikej izbi, ognjišče in ognjiščnih delov, kotlov v vsakršni obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov, oprijemalcev, svetilničnih stebrov, priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škropcev, itd., strojnih delov surovo litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjake in pavilijonov iz litega in kovanega železa, mlinskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tavbe, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijah priprav: vratil, plošč za jermen, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, stenskih in visečih steljk, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostolpnice, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih kotes iz litega in kovanega železa, žagnih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih Tavoletti in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Za čas stavbe

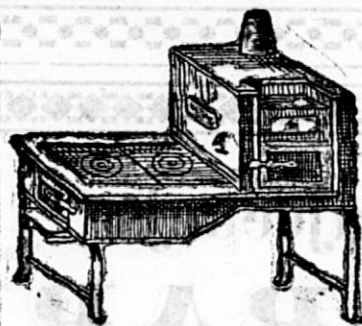
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(103-30)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengfelder Gyps) za gnojenje polja.

Lekarna obstoji že nad 150 let.

LEKARNA
TRNKOCZY

poleg rotovža v Ljubljani poleg rotovža
hkratu homeopatična lekarna.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specijalit.

priporoča nekatere najboljše predmete:

Anatherinska ustna voda po 40 kr.
Baby-Powder (prašek za potresenje) za otroke in odrasle debele osebe. 1 škatljica 30 kr.
Bergerjeva kosmetična in medicinska mila.
Vijolino glicerinsko milo po 40 kr
Glicerinsko milo po 18 in 12 kr. ter
Mandelnovo in peščeno milo itd.
Malinčni sok iz najboljših gorskih malin z izvrstno vonjavo. čist in popolnoma trajen. 1/2 kilo s steklenico 35 kr., 1 kilo 65 kr.

Hmelova sladna kava (zdravilna kava). Zavoj 30 kr.
Francosko žganje 1 mala steklenica 25 kr., 1 velika 50 kr.
Tvarog za komarje. Ta tvarog se rabi, da se pičena mesta malo namočijo in večkrat s tvarogom podrgnejo. 1 kos velja 50 kr.

Balzam za ozeblino, 1 steklenica 30 kr.
Šminka za obraz, "toileta za dame" imenovana, 1 steklenica velja 30 kr.

Pomada za rast las po profesorji dr. Pithi, po 60 kr.

Tinktura za lase, 1 steklenica 85 kr.

Tinktura za kurja očesa po 40 kr. s čopičem vred.

Kolonjska voda v originalnih steklenicah po 50 kr. in 1 gld.

Malaga vino, dobljeno neposredno, v steklenicah po 30 kr., 60 kr. in 1 gld. 10 kr.

Malaga s kino proti pomanjkanju slasti do jedi itd. 1 flačou velja 70 kr.

Malaga z železom proti bledici, pomanjkanju krvi itd. 1 flačou 60 kr.

Sladni cukrčki po 10 kr. in po vsakršnih cenah.

Pariški prašek za dame, bel in rudeč, po 30 kr. in 40 kr.

Salicilna ustna voda in zobni prašek, 1 steklenica 50 kr. in 1 škatljica 30 kr., do sedaj neprekosljiva. Ne zamenjati s salicilno-kislom.

ustno vodo in zobnim praškom.

Trpotčev sok in cukrčki, proti kašlju, hripavosti itd. jako dober, kakor zadostno kažejo skušnje, po 50 kr. in 30 kr., ravno tako tudi medvedov sladkor, ajbiševi, gumijevi in salmijakovi cukrčki itd. po vsakršnih cenah.

Ogersko vošilo za brado v originalnem zavitku (novo) se nikdar ne posuši, po 20 kr.

Ti predmeti in vse druge tu nenavedene specijalitete prodajajo se po najnižjih cenah in razpošiljajo takoj vsak dan po pošti v svežem stanju.

SVARILO! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zjamčeni, če imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko.

Tvrde lekarn Trnkóczy so:

V Ljubljani v lekarni Ubalda pl. Trnkóczy, poleg rotovža;

v Gradcu v lekarni Wendelina pl. Trnkóczy, deželnej lekarni, Sackstrasse;

na Dunaji v lekarni Viktorja pl. Trnkóczy, „pri sv. Frančišku“ (ob jednem kemična tovarna), V., Hundstürmerstrasse št. 113;

na Dunaji v lekarni Julija pl. Trnkóczy, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30;

na Dunaji v lekarni dr. Otto pl. Trnkóczy, „pri Radeckem“, III. R. a. dekega trg 17.

(593-3)

Tugepolni naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest o smrti svojega preljubljenega brata, oziroma svaka in strijca, gospoda

MIHAELA PAKIČA

podpredsednika trgovske in obrtniške zbornice, mestnega odbornika in podpredsednika Ljubljanske čitalnice, meščana, trgovca, hišnega posestnika i. t. d.

kateri je v četrtek dne 15. avgusta ob 10. uri zvečer, po dolgi bolezni, v Stražiški pri Kranji, v 62 letu svoje starosti, udan v voljo Božjo, poklican bil s tega sveta.

Zemeljski ostanki dragega umrlega se bodo v soboto dne 17. avgusta t. l. ob 7. uri zvečer iz hiše v Stražiški pri Kranji v Ljubljano hiš. št. 26 Pred Škofijo prepeljali in v nedeljo dne 18. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne svečano blagoslovili in potem na pokopališči pri sv. Krištofu v lastno rakev položili.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1889.

Karol Pleško, c. kr. deželne sodnije svetovalec, brat — Marija Pleško, sestra. — Marija Pleško rojena Lenassi, Leonija Pakič rojena Zhuber, c. kr. stotnika vdova, svakinji. — Leo Pakič, unuk. — Gusta, Vera Pakič, Ana, Ema, Cirila, Minka Pleško, unukinje. (635)

Južno-Štajerska hranilnica

s sedežem

V Celji.

To hranilnico ustanovili so okraji: Vransko, Gornji grad, Šoštanj, Šmarje in Sevnica, ki so prevzeli za ta zavod posebno in splošno poročstvo za polno varnost ulagateljev.

Vsprejema **uloge** od vsakega in jih obrestuje po 4%; za uloge mladoletnih in za druge jednake hranilne uloge se izdajajo **posebne obrestne knjižice**.

Daje **posojila** posebno na zemljišča in druge vrednostne zastave, potem okrajem, občinam in posojilnicam za 5% ne obresti.

Pisarno ima v Celji na Glavnem trgu št. 101 in uraduje vsak torek in petek od 9. do 12. ure popoldne.

Po pošti se pa opravi vse vsaki čas.

Obrazci za prošnje dobivajo se brezplačno od ravnateljstva, kakor tudi **poštno-hranilnični listi** za poštnine prosto pošiljanje denarjev.

(622-1)

Ravnateljstvo
Južno-Štajerske hranilnice.

F. S. Vilhar-jeve skladbe.

Dotiskana je baš tretja knjiga F. S. Vilhar-jevih glasbenih del. — Ta knjiga obsega na 96 straneh velikega formata 20 obširnih kompozicij različne vrste, mej kojimi je mnogo glasovirskih skladb. — Knjiga je posvečena Njegovemu Visočanstvu NIKOLI I. ter se more zmatrati za najdovršenejšo publikacijo glasovitega skladatelja našega.

Dobiva se **jedino** pri meni za 2 gld. in 10 kr. za poštnino.

(556-3)

J. R. Milic-a tiskarna v Ljubljani.

„RAZZIA“

(599-4)

je priznано najboljši prašek za mrčese na svetu.

Ta izključni izdelek firme
J. Neumann & C. na Reki
je jedino od „Société
centrale d'Insecto-
logie“ v Parizu diplo-
movano in aprobovano mr-
čese uničujoče sredstvo

Glavno
zalogo
za
Kranjsko
ima

„RAZZIA“
se prodaja le v plom-
bovanih ploščevinastih
puščicah s po-
pisom in varstveno
znamko izdelovate-
ljev.

Ivan Luckmann v Ljubljani.

♦ Jedina tapetirarska kupčija v Ljubljani. ♦

Tapetirar
in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Tapetirar
in dekoratér.

(72-34)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Glavna zaloga

naravnih rudninskih vod in studenčnih proizvodov.

Adelajdin studenec, Bilinska slatina, Fenska studenec, Hebski Franov vrelec, Hygiea izvirek, Emski vrelec, Fran-Josipova grenčica, Friedrichshallska grenčica, Gleichenberški Konstantinov vrelec, Ivanov vrelec, Emin vrelec, Kološki jekleni studenec, Giesshübler slatina, Hallska jodova voda, Hunyadijeva grenčica, Karlovovarijski mlinski studenec, grajski vodnjak in studenec, Krondorfska slatina, Marijino-kopeljski križni vrelec, Preblavska slatina, Pinanska in Zajeciška grenčica, Radenjska slatina, Rákoczy grenčica, Rogatska slatina, kronin vrelec, Salvatorjev vrelec, Budimski kraljevi vrelec, Levico-arsenov studenec, močen in slab, Radgonska slatina, selterska voda, sv. Lorenca jeklena slatina, Karlovovarska studenčna sol, Marijeko-peljska in Hallska jodova sol, Roncegnov vrelec, Bilinske pastile, Mattonijeva mlakužna sol.

Že 38 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami ni le sanitetni oblasti, temveč tudi p. n. naročnikom z originalnimi fakturami na razpolago, da se lahko prepričajo o pristnosti in svežosti polnitve zgorej imenovanih rudninskih vod. Z velespoštovanjem (445-10)

Peter Lassnik, Ljubljana.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastoj.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih puščicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218-49)